

‘Wat is er al
bereikt op het
gebied van
duurzaam
beleggen?’

Antwoorden

Magazine voor deelnemers

Zomer 2023



Het pensioen van Ruth Steigenga komt in zicht. Desondanks heeft ze nog geen behoefte om zich hierop voor te bereiden.



Uitvoerend bestuurder Wim van Iersel is trots op de resultaten die zijn behaald met het MVB-beleid.



Na de Tweede Kamer heeft nu ook de Eerste Kamer vóór het nieuwe pensioenstelsel gestemd.



Investment manager Rens Bakker over waarom beleggingsrendement niet alleszeggend is.

Inhoud

‘Straks hoop ik meer aandacht te kunnen besteden aan andere mensen’

Ruth Steigenga kijkt naar hoe haar familie en vrienden hun pensioen invullen.

4

To the point

Het laatste nieuws leest u kort samengevat in de rubriek To the point. Deze keer onder andere aandacht voor het klanttevredenheidsonderzoek en een bedrag ineens.

6

‘2022 was een uitzonderlijk jaar’

Het jaarverslag en duurzaamheidsverslag zijn onlangs gepubliceerd. Ondanks de wereldwijde onrust behield het Fonds een goede financiële positie.

8

‘We mogen trots zijn op de resultaten die we behaald hebben’

Deelnemers van Pensioenfonds ING hebben vijf thema's aangewezen die zij belangrijk vinden om verantwoord en duurzaam in te beleggen. Welke resultaten zijn er op het gebied van deze thema's al behaald?

10

Het nieuwe pensioen, dit mag u ervan verwachten

Al vijftien jaar wordt er over een nieuw pensioenstelsel gesproken. Nu de Eerste en Tweede Kamer voor de Wet toekomst pensioenen heeft gestemd ligt de bal bij onze sociale partners.

12

‘Beleggingsrendement is niet alleszeggend’

Investment manager Rens Bakker gaat in klare taal in op de betekenis van het woord ‘rendement’.

15

Reageren?

Wilt u reageren op de inhoud van dit magazine? Of wilt u een volgende keer meewerken aan dit blad? Stuur dan een e-mail naar communicatie@pfing.nl

Blij met onze betrokken deelnemers



Doorlopend contact met onze deelnemers, dat vinden we bij Pensioenfonds ING belangrijk. Zo toetsen we met regelmaat op verschillende manieren of u achter onze thema's, ambities en overtuigingen staat.

Zo lieten we deze lente een onafhankelijk bureau een klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren. Ik ben blij dat deelnemers die we ervoor hebben uitgenodigd er opnieuw in groten getale aan mee hebben gewerkt. De belangrijkste uitkomsten verwachten we binnenkort via onder meer onze website met u te kunnen delen.

Verder heeft u misschien een uitnodiging van ons ontvangen om mee te doen aan een peiling (steekproef) over een mogelijke overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. In de afgelopen maanden hebben wij u via verschillende kanalen geïnformeerd over wat dat kan betekenen voor uw pensioen bij Pensioenfonds ING. Ook zijn we met u in gesprek gegaan. Zo hebben we onlangs intensieve gesprekken gevoerd met kleine groepen pensioengerechtigden. Hieruit bleek dat er nog veel vragen bestaan. In alle eerlijkheid, niet op alle vragen hebben we in dit stadium al een sluitend antwoord. Het is daarom goed dat minister Schouten alle betrokkenen meer tijd geeft om een zorgvuldige invoering van het nieuwe pensioenstelsel mogelijk te maken. De meest actuele informatie vindt u op onze themawebsite: nieuwpensioen.pensioenfondsing.nl.

Heeft u geen uitnodiging voor de deelnemerspeiling ontvangen, maar wilt u wel uw stem laten horen? Dat kan! Ook daarvoor kunt u terecht op onze themawebsite. We zijn geïnteresseerd in uw mening.

We hebben deze editie van *Antwoorden* weer met veel aandacht en betrokkenheid gemaakt. Mocht u na het lezen van dit magazine toch nog vragen hebben, mailt u mij die dan gerust.

Met vriendelijke groet,

Peter van Meel
Algemeen directeur Pensioenfonds ING

petervanmeel@pfing.nl

Toeslagverlening
Eerder dit jaar hebben we bekend gemaakt of uw pensioen kon worden verhoogd. Het geduld van onze deelnemers die de loonindex van ING volgen, werd wat langer op de proef gesteld. In april werd bekend dat ook bij ING een cao-akkoord is bereikt. Daarmee kwam voor het Bestuur van Pensioenfonds ING de weg vrij om een besluit te nemen over toeslagverlening voor deze deelnemers. Meer informatie hierover vindt u op onze website pensioenfondsing.nl.

Colofon

Antwoorden, het magazine van Stichting Pensioenfonds ING, verschijnt drie keer per jaar en is bestemd voor alle deelnemers van het Fonds. Met dit magazine geeft het fonds u antwoorden op vragen over uw pensioen en actuele thema's.

Eindredactie: Bestuursbureau Pensioenfonds ING • Concept & realisatie: Reach Communications, Baarn • Fotografie: Verse Beeldwaren en Marco Hofsté



DEELNEMER RUTH STEIGENGA OVER HAAR PENSIOENPLANNEN:

‘Straks hoop ik meer aandacht te kunnen besteden aan andere mensen’

Ruth Steigenga (65) is deelnemer bij Pensioenfonds ING en haar pensioen komt in zicht. Ondanks dat het niet lang meer duurt, heeft ze nog geen expliciete behoefte om zich hierop voor te bereiden. Wel haalt ze inspiratie uit de verhalen in pensioentijdschriften en kijkt ze naar hoe haar familie en vrienden hun pensioen invullen. “Ik heb het voordeel dat mensen in mijn omgeving ouder zijn, dus dan zie je ook hoe druk ze zijn”, vertelt Ruth.

Ruth weet nog niet precies hoe haar financiële toekomst eruit zal zien. Haar situatie is enigszins bijzonder, doordat ze deels afgekeurd is. Voor haar staat voorop dat ze een plezierig leven wil blijven leiden. Daarom heeft ze naast haar toekomstige pensioen een financiële buffer opgebouwd. De wijze waarop ze invulling wil gaan geven aan haar pensioen is voor Ruth wel volkomen duidelijk: “Ik heb veel hobby’s. Aan een deel kom ik nu niet toe en aan andere

Pensioenschets en pensioenplan

Ben u nieuwsgierig naar wat het Fonds voor u kan betekenen in de voorbereidingen op uw pensioen? Met Mijn Pensioenschets kunt u een inschatting maken van uw totale verwachte inkomsten en uitgaven na pensionering. U kunt ook zien wat de effecten zijn van bepaalde keuzes op uw pensioen.

Met Mijn Pensioenplan kunt u gemakkelijk berekenen welke keuzemogelijkheden u heeft bij Pensioenfonds ING en hoe deze passen bij uw pensioenplannen. Vanaf zes maanden voor uw pensioeningang kunt u uw keuzes vastleggen.

Ga goed voorbereid met pensioen, met Mijn Pensioenschets en Mijn Pensioenplan. Via mijnpensioencijfers.nl/pfi vindt u deze online tools.



hobby’s wel, maar heel weinig. Zo zou ik heel graag een keramiekopleiding willen doen.”

Vrijwilligerswerk en hobby’s

Daarnaast wil ze het vrijwilligerswerk dat ze momenteel al doet, verder uitbreiden. Op dit moment leest Ruth samen met kinderen waarvan de ouders geen Nederlands spreken of laaggeletterd zijn. Daarnaast werkt ze samen met gedetineerden aan tekenprojecten. “Straks hoop ik meer aandacht te kunnen besteden aan andere mensen als het nodig is. Daarbij kan ik ook verder werken aan mijn eigen ontwikkeling. Aan dingen die ik leuk vind, maar waarvoor ik nu te weinig tijd heb”, vertelt Ruth. Ze maakt zich daarom geen zorgen over de indeling van haar pensioen; aan plannen geen gebrek.

Zorgen

Ruth heeft bedenkingen bij het nieuwe pensioenstelsel. We hebben daarom Henk Bruins, senior balansmanager bij Pensioenfonds ING, gevraagd om Ruths zorgen met haar te bespreken. Ze hecht veel waarde aan het collectiviteitsbeginsel. Volgens Ruth is dat kenmerkend voor het huidige pensioenstelsel en ze vreest dat die collectiviteit verloren gaat als straks het pensioen wordt opgedeeld in individuele potjes.

Uitleg nieuwe stelsel

Henk Bruins legt uit dat het nieuwe pensioenstelsel voor het grootste gedeelte net zo collectief blijft als het huidige stelsel. “Beleggen doen we nog steeds samen en ook de risico’s blijven we delen.” In het nieuwe stelsel heeft iedereen wel een eigen potje, maar dat is meer op papier. Uiteindelijk worden alle pensioenen alsnog samen-gevoegd en collectief belegd.



Het is onze bedoeling dat pensioen-uitkeringen voor iedereen in gelijke mate stijgen of dalen. “Natuurlijk hopen we dat het niet daalt, maar als het goed gaat met de beurs merken alle deelnemers dat”, vertelt Henk Bruins. Een verandering in het nieuwe stelsel is de gelijke premie-inleg, maar dat is niet van toepassing voor onze deelnemers omdat Pensioenfonds ING gesloten is en er dus geen premie meer ingelegd wordt. Voor onze deelnemers blijft de solidariteit dus volledig intact.”

Daarnaast benadrukt Henk Bruins dat pensioengerechtigden in het nieuwe pensioenstelsel niet iedere maand een ander bedrag ontvangen. “Eén keer per jaar wordt een eventuele aanpassing gedaan op basis van de beleggingsresultaten, net zoals nu het geval is.”

De uitleg van Henk Bruins doet Ruth goed. “Dan lijkt het bijna op de oude regeling”, concludeert ze. “Goede uitleg; dit heeft mij wel gerustgesteld.”

Pensioenopbouw elders?

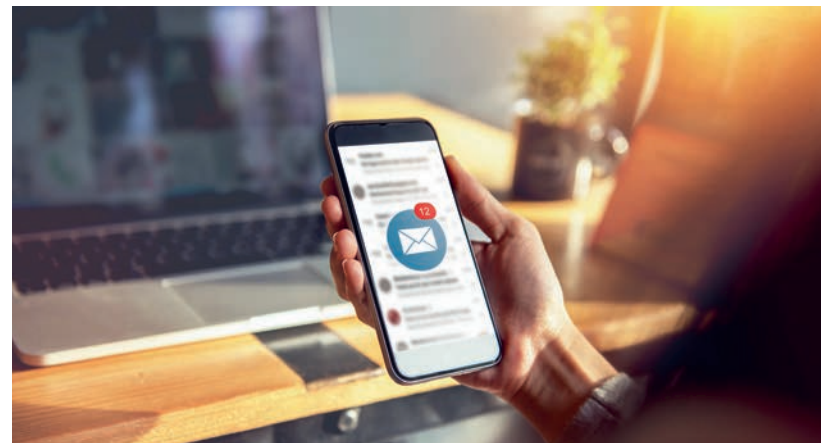
Heeft u ook pensioen opgebouwd bij andere pensioenfonds? Controleer dan ook daar de gevolgen van de overgang naar het nieuwe stelsel, zoals uw nabestaandenpensioen. Niet alle pensioenfonds waarborgen de bestaande afspraken hierover.

Investering in duurzame landbouwsector

Pensioenfonds ING is per 1 januari 2023 toegetreden tot het ASR Dutch Farmland Fund. Dit fonds, waarvan de portefeuille gedurende ruim een eeuw is opgebouwd, maakt zich sterk voor een duurzame en toekomstbestendige Nederlandse landbouwsector. Pensioenfonds ING gaat erin investeren voor een totaalbedrag van 100 miljoen euro. Het ASR Dutch Farmland Fund beheert 36.000 hectare Nederlandse landbouwgrond met een waarde van 1,8 miljard euro.

Klanttevredenheidsonderzoek voorjaar 2023

Ook dit jaar willen wij weten hoe tevreden deelnemers en pensioengerechtigden zijn over onze dienstverlening. Zo zijn wij bijvoorbeeld benieuwd naar uw tevredenheid over duurzaam en verantwoord beleggen en de mogelijke overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Met deze inzichten kunnen wij uw vragen nog beter beantwoorden en onze dienstverlening verder verbeteren. Dit voorjaar hebben bijna 1.000 deelnemers meegedaan aan ons onderzoek, waarvan wij de resultaten binnenkort zullen delen op onze website.



Persoonlijke communicatie via e-mail

Wilt u op de hoogte blijven van het laatste nieuws van Pensioenfonds ING?

Laat dan uw e-mailadres bij ons achter. Als wij uw e-mailadres hebben, kunnen wij u nog sneller op de hoogte stellen van het laatste nieuws over uw pensioen en ons Fonds. Geef uw e-mailadres eenvoudig aan ons door. Dit doet u door in te loggen in uw persoonlijke omgeving via Mijn Pensioen op pensioenfondsing.nl.

Bedrag ineens

Gaat u binnenkort met pensioen? Dan krijgt u waarschijnlijk vanaf 1 januari 2024 een extra keuze-mogelijkheid. Als het aan minister Schouten ligt kunt u vanaf die datum een deel van uw opgebouwde pensioen in één keer opnemen, ook wel 'bedrag ineens' genoemd. Ze liet op 18 januari 2023 de Tweede Kamer weten dat zij die ingangsdatum haalbaar acht.

Zodra de definitieve datum van invoering bekend is, vindt u die keuze terug in Mijn Pensioenplan, achter de inlog op Mijn Pensioen op onze website.

De regeling houdt in dat u maximaal 10% van uw opgebouwde pensioen ineens kunt opnemen en zelf kunt bepalen wat u met dit bedrag doet. Kiest u hiervoor, dan wordt het pensioen dat u de rest van uw leven maandelijks ontvangt lager. Bovendien wordt er belasting geheven over het extra inkomen dat u dan ontvangt en eventuele toeslagen of uitkeringen kunnen lager uitvallen of gestopt worden.

Informeert u zich vooraf goed over wat de opname van een bedrag ineens voor uw pensioenuitkering op de langere termijn betekent.



Uw Uniform Pensioenoverzicht komt eraan

Vanaf september ontvangt u het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Hierin leest u hoeveel pensioen u hebt opgebouwd bij Pensioenfonds ING. Ook ziet u wat er geregeld is als u arbeidsongeschikt wordt of komt te overlijden.

U ontvangt het UPO per post of digitaal. Dit is afhankelijk van de voorkeur die bij ons bekend is en of wij uw e-mailadres hebben.

Wat moet u doen?

Bekijk het UPO goed. Zijn de bedragen in lijn met vorig jaar? Staat uw partner op het UPO vermeld? Als er iets niet klopt, neem dan contact met ons op.

Ontvangt u het UPO per post en wilt u liever dat we u mailen? Geeft u ons dan uw e-mailadres door.

AOW

Om Nederlanders te ondersteunen in de strijd tegen de hoge inflatie heeft het kabinet onder andere het bruto minimumloon verhoogd. De AOW-uitkering valt hier ook onder, maar die stijgt niet volledig mee met de aanpassing van het bruto minimumloon.

Hiervoor zijn twee redenen:

- de koppeling van de AOW aan het minimumloon is niet gebaseerd op het bruto minimumloon, maar op het netto minimumloon;
- het kabinet heeft met ingang van 1 januari van dit jaar de inkomensondersteuning AOW verlaagd naar maximaal € 5,- per maand.

Vragen? Wij helpen u graag

Carolijn en haar collega's beantwoorden graag uw vragen.

Zo kunt u ons bereiken:



pensioenloket@pensioenfondsing.nl



088 - 116 2405,
elke werkdag van 8.30 tot 17.00 uur.



pensioenfondsing.nl:
u kunt chatten via de website of u gebruikt het contactformulier om ons uw vraag door te geven.



‘Het jaar 2022 was uitzonderlijk’

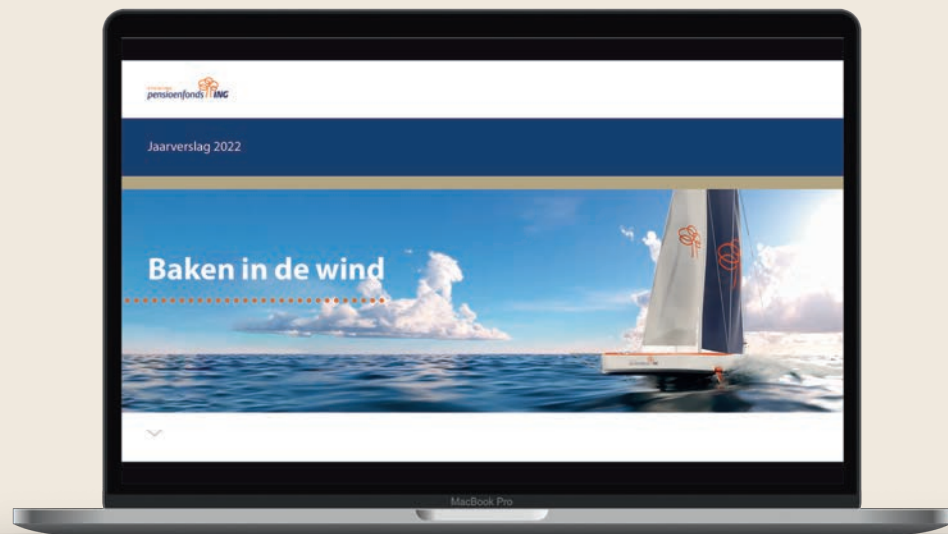
Het Jaarverslag 2022 van Pensioenfonds ING is gepubliceerd. Ondanks de turbulente marktomstandigheden met extremen in inflatie, rente, toeslagen en beleggingsresultaten behield het Fonds een goede financiële positie.



Erwin Tol: “In een wereld die volop in beweging is, vaart Pensioenfonds ING een stabiele koers. Zo werkten we in 2022 aan tal van projecten om niet alleen onze dienstverlening verder te verbeteren, maar ook om in de toekomst zoveel mogelijk zekerheid te kunnen bieden aan onze deelnemers. Doorlopend werken we aan het optimaliseren van ons beleggingsbeleid, waarbij duurzaam en verantwoord beleggen en tegelijkertijd het terugbrengen van risico’s centraal staan. Bij de keuzes die we daarin maken, worden we doorlopend gevoed door wat onze deelnemers uitspreken in onderzoeken en persoonlijke contacten.”

Jaarverslag en duurzaamheidsverslag

“Om zoveel mogelijk deelnemers en gepensioneerden te bereiken publiceren we ons jaarverslag in de vorm van een bondige website met begrijpelijk geschreven teksten én als volledige en gedetailleerde interactieve pdf, die u kunt downloaden en printen”, vertelt Erwin Tol. “In ons jaarverslag leest u onder meer wat we hebben kunnen doen aan de toeslagverlening, maar ook hoe we



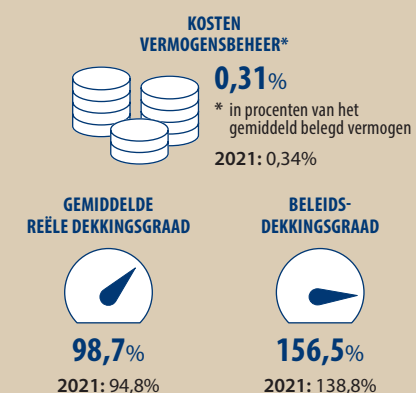
ons voorbereiden op de mogelijke overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. In ons online Duurzaamheidsverslag 2022 besteden we veel aandacht aan ons duurzaam en verantwoord beleggingsbeleid.” Zowel het jaarverslag als het duurzaamheidsverslag zijn eenvoudig te vinden op pensioenfondsing.nl.

Perspectief voor de toekomst

“Ondanks dat de wereldwijde economische ontwikkelingen impact hebben op onze beleggingsportefeuille, hebben de renteontwikkelingen gedurende 2022 juist een positief effect gehad”, stelt Erwin Tol. “Al met al steeg zowel de nominale als de reële dekkingsgraad. Dat biedt perspectief voor de toekomst, ook in een scenario waarin we de overstap maken naar het nieuwe pensioenstelsel. Door de mogelijke invoer daarvan, maar ook door de marktomstandigheden, is de aandacht voor pensioenen flink toegenomen.”

Key data 2022

€ 25,5 miljard	belegd vermogen
€ 16,6 miljard	pensioenverplichtingen
66.993	deelnemers
24.582	pensioengerechtigden



Mei-Yee Kan (49)
Lending transaction management expert ING

‘Wat heeft Pensioenfonds ING bereikt op het gebied van duurzaam beleggen en vastgoed?’

“Ik zit nog ver van mijn pensioen, dus ik houd mij er eigenlijk helemaal niet mee bezig. Omdat ik al twintig jaar bij ING in dienst ben, denk ik wel dat ik straks een goede basis heb. Aangezien mijn vakgebied vastgoedfinanciering is, ben ik vooral benieuwd op welke manier Pensioenfonds ING belegt in vastgoed en hoe daarbij rekening wordt gehouden met duurzaamheid.”



Al Houppermans (72)
Gepensioneerd, voorheen ING

‘Hoe neemt Pensioenfonds ING de mening van de deelnemers mee in zijn beleggingsbeleid?’

“Na 41 jaar bij ING te hebben gewerkt als verzekeringsadviseur ging ik in 2010 met vervroegd pensioen. Vrijwel meteen ben ik toen begonnen met vrijwilligerswerk. De voldoening die je daarvan krijgt is vele malen groter dan het verdienen van geld. Hoe waken jullie ervoor dat het beleggingsbeleid wordt beïnvloed door activistische stromingen, die op basis van ideologie of sentiment beleggingen willen doen in onrendabele duurzame doelen?”

Duurzaamheidsverslag
Het online duurzaamheidsverslag kunt u vinden op duurzaamheidsverslag2022.pensioenfondsing.nl



Antwoord:

“‘Ons belegd vermogen maakt ons verantwoordelijk.’ Dat waren mijn woorden in een special over duurzaam en verantwoord beleggen. Om alle pensioenen nu en in de toekomst te kunnen betalen, is rendement nodig. Dat rendement willen we op een maatschappelijk verantwoorde wijze behalen. We geloven dat maatschappelijk verantwoord beleggen en rendement hand in hand kunnen gaan. Omdat het belegd vermogen niet van Pensioenfonds ING maar van en voor u is, is uw mening belangrijk. Met regelmaat onderzoeken we daarom wat onze deelnemers vinden van ons beleggingsbeleid. Dat doen we in grotere kwantitatieve onderzoeken, maar bijvoorbeeld ook door met kleinere groepen deelnemers hierover in gesprek te gaan.”

Wim van Iersel,
Directeur beleggingen
Pensioenfonds ING

Antwoord:

“In ons duurzaam en verantwoord beleggingsbeleid is te zien wat we al bereikt hebben en wat de ambitie voor de aankomende jaren is. Vanaf het duurzaamheidsverslag over 2023 zullen wij aanzienlijk uitgebreider rapporteren over de voortgang van onze ambities. In het jaarverslag publiceren we het aandeel van onze beleggingen in vastgoed. Via de Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB) ontvangen we informatie over het duurzaamheidsprofiel van de vastgoedbeleggingen. De zogenaamde GRESB-scores geven inzicht hoe een vastgoedbeheerder omgaat met milieu en sociale en governance-aspecten. Door daarnaast gesprekken aan te gaan met de fondsmanagers verbeteren we doorlopend het duurzaamheidsprofiel van de vastgoedbeleggingen.”

René Lorrier,
Investment manager
Pensioenfonds ING

Jaarverslag
Het online jaarverslag kunt u vinden op jaarverslag2022.pensioenfondsing.nl





UITVOEREND BESTUURDER
WIM VAN IERSEL OVER HET
DUURZAAM EN VERANTWOORD
BELEGGINGSBELEID

‘We mogen trots zijn op de resultaten die we behaald hebben’

Deelnemers van
Pensioenfonds ING hebben vijf
thema’s aangewezen – Klimaat
& milieu, Volksgezondheid,
Mensenrechten, Anti-corruptie
en Arbeidsomstandigheden –
die zij belangrijk vinden om
verantwoord en duurzaam in te
beleggen. Maar welke resultaten
zijn er op het gebied van deze
thema’s al behaald? We vroegen
het uitvoerend bestuurder
Wim van Iersel.

*‘We hebben CO₂-reductiedoelstellingen
opgelegd aan de aandelen- en
bedrijfsobligatieportefeuilles. De mandaten
van onze externe vermogensbeheerders
hebben we hierop aangepast’*

Voor het eerst in de geschiedenis van
Pensioenfonds ING zijn de financiële en
duurzaamheidsdoelstellingen in het
beleidsplan 2023-2026 geïntegreerd.
Uitvoerend bestuurder Wim van Iersel:
“Tot 2023 werd naast het beleggings-
beleid een separaat beleid opgesteld
voor duurzaam en verantwoord beleggen.

Voor de komende jaren gaan de finan-
ciële en duurzame doelstellingen, zowel
beleidsmatig als op het gebied van de
uitvoering, hand in hand. Door de ver-
dere integratie van verantwoord en
duurzaam beleggen in ons beleggings-
proces komt een beleggingsportefeuille
tot stand die aansluit bij zowel de finan-
ciële als de duurzaamheidsvoorkeuren
van de deelnemers. Het grote voordeel
hiervan is dat het effect van verantwoord
en duurzaam beleggen goed zichtbaar
wordt in onze investeringen in aan-
delen, bedrijfsobligaties en vastgoed.”



Klimaatambities

Een van de ambities van Pensioenfonds
ING binnen het thema Klimaat & milieu
is om een bijdrage te leveren aan het
beperken van de opwarming van de
aarde conform de afspraken van het
Klimaatakkoord van Parijs. Wim van
Iersel: “Vooraf hebben we in kaart
gebracht wat de bijdrage is van onze
beleggingen aan het terugdringen van
de opwarming van de aarde. Mede op
basis daarvan hebben we CO₂-reductie-
doelstellingen opgelegd aan de aan-
delen- en bedrijfsobligatieportefeuilles.
Deze doelen hebben we besproken met
de externe vermogensbeheerders en
we hebben hun mandaten hierop aan-
gepast. Hiermee verkleinen we de
mogelijk negatieve impact op klimaat-
verandering. De komende jaren gaan
we hier verdere stappen in zetten.”



Normen en waarden

Andere thema’s die deelnemers belang-
rijk vinden zijn Mensenrechten, Anti-
corruptie en Arbeidsomstandigheden.
Wim van Iersel: “Deze onderwerpen
benaderen we vanuit een normatief
kader, dat ervoor moet zorgen dat onze

Resultaten duurzaam en verantwoord beleggen

- De CO₂-uitstoot van alle beleggingen is gereduceerd.
- Er is een normenkader gekomen voor beleggingen die vallen onder de thema’s Mensenrechten, Anti-corruptie en Arbeidsomstandigheden.
- Er zijn groene en sociale staatsobligaties toegevoegd aan de beleggingsportefeuille.

beleggingen aan bepaalde eisen voldoen.”
Het kader is gestoeld op internationale
normen en standaarden, zoals de UN
Global Compact, OESO-richtlijnen voor
multinationale ondernemingen en UN
Guiding Principles on Business and
Human Rights. “Het normatief kader
komt erop neer dat we het pensioen-
vermogen van onze deelnemers niet
beleggen in controversiële producten
en evenmin in bedrijven en overheden
die zich structureel niet gedragen in
overeenstemming met onze normen
en waarden. Jaarlijks monitoren we hoe
dit uitpakt en of het normenkader moet
worden aangepast.” Op dit moment is
er bij Pensioenfonds ING nog niet actief
gestuurd op het thema Volksgezond-
heid. “Hier gaan we de komende jaren
aan werken”, licht Wim van Iersel toe.



Groen en sociaal

Doordat Pensioenfonds ING een relatief
rijk fonds is met een mooie dekkings-
graad hoeft het minder risicovol te
beleggen. Dat betekent dat een groot
deel van de beleggingen bestaat uit
staatsobligaties van Europese landen
zoals Nederland, Frankrijk en Duitsland.
“Vorig jaar hebben we groene staats-
obligaties toegevoegd aan onze porte-
feuille”, vertelt Wim van Iersel. “Dat zijn
staatsobligaties waarbij de overheid
investeert in projecten die bijdragen aan
een beter klimaat. Denk aan hernieuw-
bare energie, stationaire opslag van



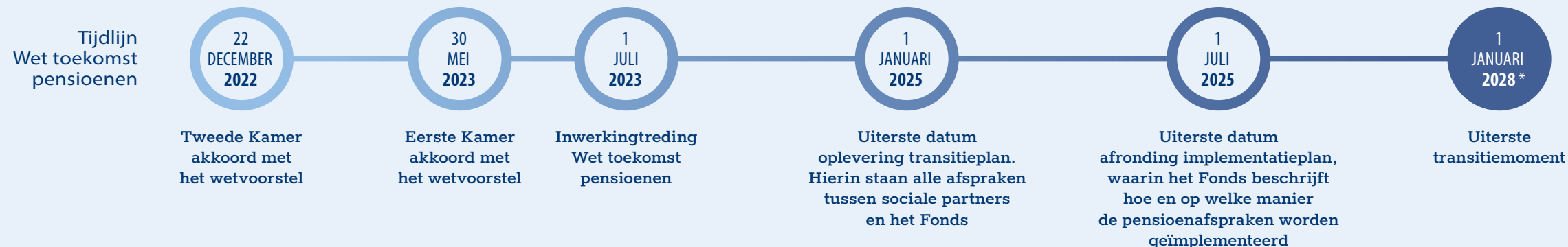
zonne-energie in batterijparken of bij-
voorbeeld aan watermanagement. Ook
zijn er sociale staatsobligaties gekocht.
Deze zorgen ervoor dat projecten die
werkgelegenheid, onderwijs of gezond-
heidszorg ondersteunen kunnen worden
gerealiseerd. Op dit moment is 8% van
onze staatsobligatieportefeuille groen
of sociaal. De komende jaren vindt een
verdere uitbreiding hiervan plaats.”



MOGELIJKE INVOER NIEUW PENSIOENSTELSEL VANAF 2027

Het nieuwe pensioen, dit mag u ervan verwachten

Al vijftien jaar wordt erover gesproken: een nieuw pensioenstelsel. 30 mei 2023 heeft de Eerste Kamer in navolging van de Tweede Kamer voor de Wet toekomst pensioenen gestemd. De bal komt daarmee bij onze sociale partners te liggen.



Andy Govers (52)
Accountmanager ING

‘Wie bepaalt of Pensioenfonds ING overgaat naar het nieuwe pensioenstelsel?’

“Ik zou te zijner tijd eerder willen stoppen met werken, maar hoe dat moet met de huidige recessie en stijgende kosten kan ik nu echt nog niet overzien. Ik hoop als ik met pensioen ben leuke dingen te kunnen blijven doen, zoals een stedentrip maken, een theater of concert bezoeken of een workshop volgen.”

‘Niet Pensioenfonds ING, maar de werkgevers en de vakbonden hebben de zwaarste stem’

Antwoord:
“Het wetsvoorstel bepaalt dat ook gesloten fondsen naar het nieuwe pensioenstelsel kunnen overgaan. Niet wij als Fonds, maar de werkgevers en de vakbonden hebben bij deze beslissing de zwaarste stem; zij besluiten of ze ons zullen verzoeken om over te gaan naar het nieuwe stelsel. Vervolgens besluit het Bestuur van Pensioenfonds ING over het verzoek, waarbij het Bestuur let op evenwichtige belangenafweging en operationele uitvoerbaarheid. Het Verantwoordingsorgaan heeft hierbij nog een versterkt adviesrecht. Ook in het nieuwe stelsel kunt u verschillende keuzes maken, bijvoorbeeld om eerder met pensioen te gaan.”

Peter van Meel,
Uitvoerend bestuurder bij Pensioenfonds ING

* Minister Schouten wil dat pensioenfondsen tot 1 januari 2028 de tijd krijgen om de overstap te maken naar het nieuwe stelsel. Dat is een jaar langer dan nu nog het plan is. Zij wil het jaartal uit de nieuwe pensioenwet halen, zodat ze het gemakkelijker kan aanpassen als daar aanleiding voor is. Er moet dan wel nog dit jaar een besluit over worden genomen door het parlement.



Bert Rossenaar (70)
Gepensioneerd, voorheen ING

'Waarom niet doorgaan op de huidige weg?'

"Bij ING ben ik in 2014 op eigen verzoek vervroegd met pensioen gegaan. Op een maand na heb ik 45 jaar gewerkt. Van deze beslissing heb ik geen moment spijt gehad. We hebben een grote tuin en ik hou van klussen. Daarnaast gaan we enkele maanden per jaar met de caravan naar Zuid-Europa. Na een loopbaan waar ik met veel voldoening op terugkijk, bevalt dit vrije leven mij uitstekend."

Antwoord:

"We zijn een gesloten fonds, waardoor we bij een eventuele overgang naar het nieuwe stelsel niet met alle veranderingen ervan te maken zullen krijgen, omdat er immers geen nieuwe pensioenopbouw is. Bij een eventuele overgang worden de bij Pensioenfonds ING opgebouwde pensioenen omgezet naar pensioen in het nieuwe stelsel. Uit de door ons uitgevoerde berekeningen blijkt dat het voor deelnemers naar verwachting gunstig is om over te gaan naar het nieuwe stelsel, doordat er minder buffers aangehouden hoeven te worden. Omdat we er financieel goed voor staan, mag

een groot deel van het extra vermogen straks over individuele beleggingspotjes worden verdeeld. Deelnemers gaan op die manier mee profiteren van onze hoge dekkingsgraad. Dat betekent dat als het economisch goed gaat, er sneller tot verhoging van de pensioenen kan worden overgegaan. De keerzijde is dat deelnemers het ook sneller merken als het (langdurig) tegenzit. De kans dat uw pensioen minder wordt, is dankzij de buffers klein, dus overgaan op het nieuwe stelsel is naar verwachting voordelig voor u."

Marc Kubben,
Pensioenjurist bij
Pensioenfonds ING

Uw mening telt

We horen graag wat u van een eventuele overgang naar het nieuwe pensioenstelsel vindt. Daarvoor doen wij een peiling middels een representatieve steekproef onder onze deelnemers. Heeft u geen uitnodiging voor de deelnemerspeiling ontvangen, maar wilt u wel uw stem laten horen? Dat kan! Bezoek onze speciale themawebsite nieuwpensioen.pensioenfondsing.nl en lees hoe u mee kunt doen.



De deelnemerspeiling bestaat uit tien vragen. Het invullen daarvan zal zo'n tien minuten in beslag nemen. Bij voorbaat dank voor het invullen van de vragen. Wij zijn geïnteresseerd in uw mening.

Ook alle overige actuele informatie over het nieuwe pensioenstelsel en meer interviews met deelnemers vindt u op deze website.

'Voor deelnemers van Pensioenfonds ING is overgaan op het nieuwe pensioenstelsel naar verwachting gunstig'

'Beleggingsrendement is niet alleszeggend'



Heldere taal

In deze column legt een expert van Pensioenfonds ING in gewone taal uit hoe het zit met een veelgebruikte financiële term.

Deze keer gaat Investment manager Rens Bakker in op de betekenis van het woord 'rendement'.

Naar aanleiding van de publicatie van de cijfers van vorig jaar kwamen er meerdere vragen van verontruste deelnemers binnen over het negatieve rendement dat is behaald. Het is logisch dat een negatief rendement op het eerste gezicht zorgwekkend is. Maar ik kan u geruststellen. Er zijn twee factoren die de resultaten van een pensioenfonds beïnvloeden: de beleggingen en de verplichtingen (pensioenuitkeringen). De dekkingsgraad geeft de verhouding

tussen de beleggingen en de verplichtingen weer en is daarmee de belangrijkste graadmeter. In 2022 is het rendement op de beleggingen gedaald, maar zijn ook de verplichtingen afgenomen. Per saldo is daardoor de dekkingsgraad van Pensioenfonds ING toegenomen. We hebben het dus beter gedaan dan dat u in eerste instantie misschien dacht.

Wie uitsluitend kijkt naar de ontwikkeling van het rendement van een

pensioenfonds, kan dus op het verkeerde been worden gezet. Het is juist de verhouding tussen het rendement en de verplichtingen die ertoe doet. Om dat begrijpelijk te maken drukken we met de dekkingsgraad uit hoe uw pensioen zich werkelijk ontwikkelt.

In de praktijk van Pensioenfonds ING volgen de verplichtingen en het rendement elkaar min of meer. Zolang het rendement minder snel daalt dan de verplichtingen, mag u de conclusie trekken dat uw pensioen zich stabiel gedraagt en hoeft u zich geen zorgen te maken.

Het is in 2022 de rentestijging geweest die het grootste aandeel heeft gehad in de daling van het totale rendement. Het Fonds hoeft door een rentestijging namelijk minder geld te reserveren voor toekomstige pensioenuitkeringen. Door deze stijging is niet alleen de waarde van de beleggingen gedaald, maar de waarde van de verplichtingen is per saldo nog harder gedaald.

We spreiden de beleggingen voor onze deelnemers overigens over meerdere categorieën, met elk hun eigen rendement. In 2022 hebben vastgoed en bepaalde aandelen categorieën het goed gedaan. Juist ook omdat we de beleggingen spreiden, is het effect van de rentestijging goed opgevangen.

Wat u daar in de praktijk van merkt? Niets. Pensioenfonds ING heeft voldoende vermogen om u door de jaren heen een waardevast pensioen te kunnen bieden.

'De dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen de beleggingen en de verplichtingen en is de belangrijkste graadmeter voor de resultaten van een pensioenfonds'



Antwoord op al uw vragen over het nieuwe pensioenstelsel

Omdat we snappen dat een eventuele overgang naar het nieuwe pensioenstelsel veel vragen bij u oproept, beantwoorden we hier de vijf meestgestelde vragen van dit moment. Actuele ontwikkelingen rond een eventuele overgang naar het nieuwe pensioenstelsel én antwoord op overige vragen vindt u op de themawebsite over het nieuwe stelsel.

Vraag 1

Valt Pensioenfonds ING als gesloten fonds onder de nieuwe Wet toekomst pensioenen?

Het wetsvoorstel bepaalt dat ook gesloten fondsen naar het nieuwe pensioenstelsel kunnen overgaan, dat betekent dat gesloten fondsen, en dus ook Pensioenfonds ING, onder de nieuwe wet vallen.

Vraag 2

Is het nieuwe pensioenstelsel minder gunstig voor mensen die nog pensioen opbouwen?

De voorgenenen afschaffing van de doorsneepremie is minder gunstig voor de pensioenopbouw van vooral oudere deelnemers. Doordat Pensioenfonds ING een gesloten fonds is en daarom geen premies meer int, speelt dit voor u geen rol. Dit is wel een aandachtspunt voor pensioenregelingen van andere fondsen, waar nog wel pensioen wordt opgebouwd. Bij die fondsen zullen de betrokken deelnemers voor dit nadeel moeten worden gecompenseerd.

Vraag 3

Hoe zit het met het nabestaandenpensioen in het nieuwe pensioenstelsel?

Bij een eventuele overgang naar het nieuwe pensioenstelsel geldt voor uw pensioen bij Pensioenfonds ING dat de bestaande aanspraken op nabestaandenpensioen gegarandeerd worden. Wij weten niet welke afspraken hierover worden gemaakt bij andere pensioenfondsen. Wij raden u aan dit zelf na te gaan.

Vraag 4

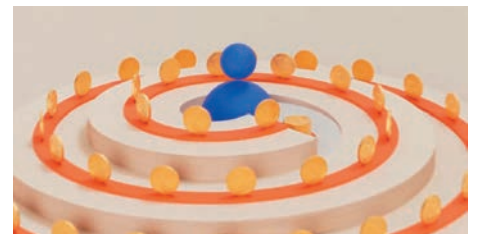
Kan mijn persoonlijke pensioenpotje in het nieuwe pensioenstelsel leegragen?

Net als in het huidige stelsel garandeert Pensioenfonds ING een levenslang pensioen bij een eventuele overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Uw pensioenpot kan niet leegragen.

Vraag 5

Is het voordelig om voor de overgang naar het eventuele nieuwe pensioenstelsel al met pensioen te gaan?

Alle, ook de al ingegane pensioenen, gaan bij een eventuele overgang mee in het nieuwe pensioenstelsel, dus dit heeft geen voordeel.



Meer weten?

Meer informatie vindt u op nieuwpensioen.pensioenfondsing.nl. Kunt u het antwoord op uw vraag daar niet vinden, mail uw vraag dan naar Algemeen directeur Pensioenfonds ING Peter van Meel via petervanmeel@pfing.nl

